

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
«Соціально-політичні та маркетингові дослідження»
підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня освіти
з галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки
зі спеціальності 054 - Соціологія

Освітньо-професійна програма (ОПП) "Соціально-політичні та маркетингові дослідження" підготовки бакалаврів у галузі соціології розроблена провідними фахівцями соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Внесок колективу цього факультету у становлення та розвиток вітчизняної соціологічної освіти та науки є визнаним не тільки українською соціологічною спільнотою, але й закордонними науковцями. На нашу думку, освітньо-професійна програма, що рецензується, збагачує цей внесок завдяки підвищенню рівня прикладної спрямованості соціологічної освіти шляхом залучення до її сфері маркетингової проблематики. Не секрет, що соціологічна освіта в Україні, як і у світі в цілому, переживає сьогодні далеко не кращі часи. З огляду на це вважаємо, що знайомство майбутніх абітурієнтів з освітньою програмою "Соціально-політичні та маркетингові дослідження" буде сприяти їхній зацікавленості в отриманні професії соціолога.

Стверджуючи це, ми виходимо з аналізу змісту цієї програми. Її обов'язкові компоненти складають два цикли: цикл загальної підготовки (16 навчальних дисциплін, 68 кредитів ЕКTS) та цикл професійної підготовки (35 навчальних дисциплін, навчально-ознайомча практика без відриву від навчання, дві навчально-виробничі практики (без відриву і з відривом від навчання), переддипломна практика, 6 курсових робіт, кваліфікаційна робота; 108 кредитів ЕКTS). Знайомство з робочими програмами перелічених в ОПП навчальних курсів та інших форм навчальної діяльності свідчить про те, що їхнє опанування надасть здобувачам вищої освіти в галузі соціології потужну теоретичну базу та сформує практичні вміння та навички, необхідні для майбутньої роботи за одержаним фахом. Проблематика навчальних дисциплін враховує як актуальні, так і перспективні контексти соціально-політичних та маркетингових досліджень в українському суспільстві, зокрема в контексті російсько-української війни.

На нашу думку, надзвичайно важливими елементами рецензованої освітньої програми єї вибіркові компоненти (64 кредити ЕКTS), які дозволяють студентам визначити зміст освітнього процесу відповідно до власної освітньої траекторії, особистих інтересів та потреб. Вибіркові компоненти також складають два цикли: загальної підготовки (студент має обрати 4 навчальні курси з переліку міжфакультетських дисциплін, що пропонуються всім студентам Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, 12 кредитів ЕКTS, а також 3 курси за каталогом фахових вибіркових дисциплін соціологічного факультету, 11 кредитів ЕКTS) та професійної підготовки (студент обирає 10 курсів за каталогом фахових вибіркових дисциплін соціологічного факультету, 41 кредит ЕКTS).

Не викликає жодних сумнівів кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення програми, що рецензується. Варто зазначити, що викладання та навчання, як передбачено цією програмою, базується на принципах студентоцентризму та

індивідуально-особистісного підходу, що особливо важливо в умовах реалізації навчального процесу в онлайн-форматі.

З огляду на зазначене вище, ми дійшли висновку, що освітньо-професійна програма «Соціально-політичні та маркетингові дослідження», розроблена викладачами соціологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 054 «Соціологія», затверженному Наказом МОН України № 371 від 04.03.2020 р., а також змінам до цього Стандарту, затвердженим Наказом МОН України № 593 від 28.05.2021 р., та іншим нормативно-правовим документам, має достатнє кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення та може бути реалізована при підготовці бакалаврів соціології.

Рецензент:

доктор філософських наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
директор Інституту соціології НАН України

Євгеній ГОЛОВАХА

05.09.2023 р.

